

MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

DE PSYCHOLOGENGROEP GGZ

De Psychologengroep GGZ B.V., gevestigd aan de Verlengde Hereweg 19 te (9721 AB) Groningen en te deze rechtsgeldig vertegenwoordigt door drs. M.P. Gaijkema, bestuurder en mr. E.N. Donker, bestuurder, hierna te noemen: 'De Psychologengroep',

Overwegende:

- dat De Psychologengroep verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn cliënten en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan cliënten die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de beroepskrachten die werkzaam zijn bij De Psychologengroep op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met cliënten attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat De Psychologengroep een meldcode wenst vast te stellen zodat de beroepskrachten die binnen De Psychologengroep werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat De Psychologengroep in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de beroepskrachten bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder huiselijk geweld wordt verstaan: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld, of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring. Waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele, psychische of economische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer.
- dat daaronder worden ook begrepen ouderenmishandeling, geweld tegen ouders, vrouwelijke genitale verminking, huwelijksdwang en eer gerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: familieleden, huisgenoten, de echtgenoot of voormalig echtgenoot, of (ex-) partner, mantelzorgers;
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: elke vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Daaronder is ook begrepen eer gerelateerd geweld, huwelijksdwang, vrouwelijke genitale verminking en het als minderjarige getuige zijn van huiselijk geweld tussen ouders en/of andere huisgenoten;
- dat onder beroepskracht in deze code wordt verstaan: de beroepskracht die voor De Psychologengroep werkzaam is en die in dit verband aan cliënten van de organisatie zorg, begeleiding, verzorging, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder patiënt in deze code wordt verstaan: iedere persoon aan wie de beroepskracht zijn professionele diensten verleent.

In aanmerking nemende de Algemene Verordening Gegevensbescherming; de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015, en de privacyverklaring van De Psychologengroep,
Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast:

1. Taken en verantwoordelijkheden

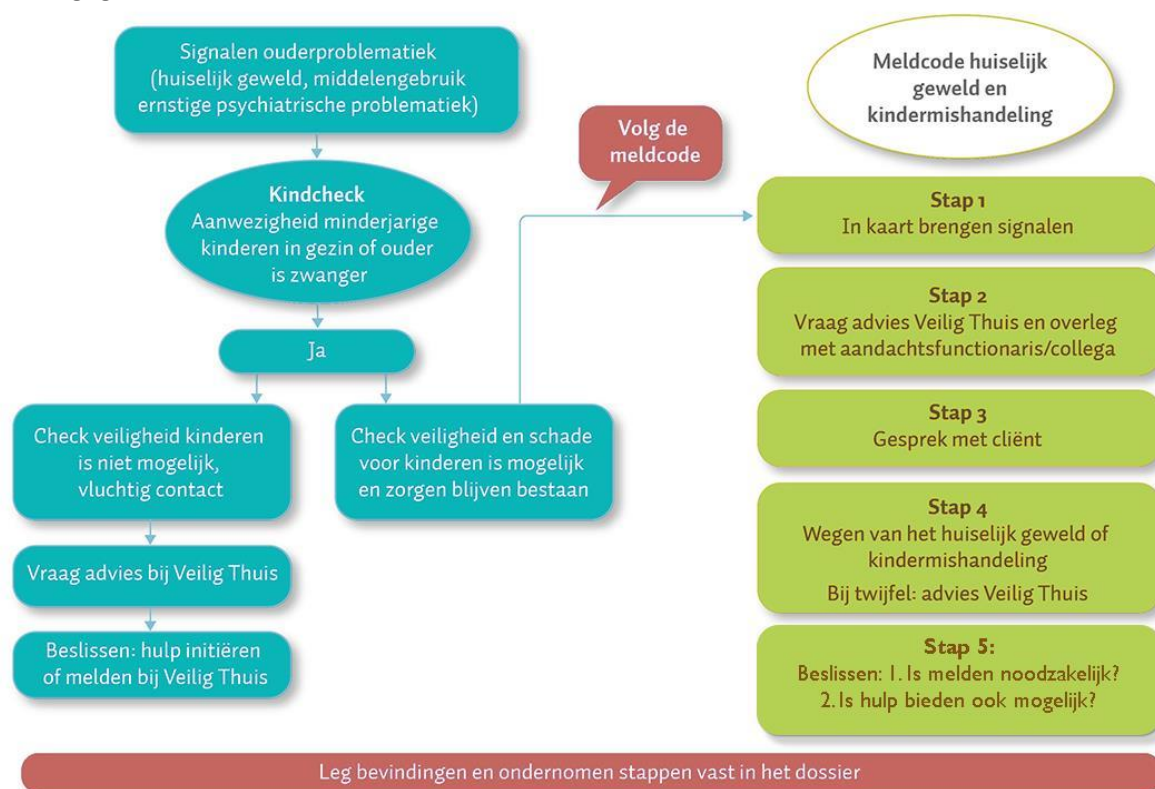
Alle medewerkers die in hun werkzaamheden te maken krijgen met cliënten dragen een verantwoordelijkheid voor het oppakken van signalen van mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling. Hierin kan in sommige gevallen een strijd ontstaan met het beroepsgeheim, zeker in het geval dat cliënten of andere betrokken partijen niet akkoord gaan met indiening van de melding. De Psychologengroep stelt via deze Meldcode vast dat al onze medewerkers een wettelijk meldrecht hebben om vermoedens van kindermishandeling of huiselijk geweld te melden bij de bevoegde instantie. Dit wettelijk meldrecht maakt een eventuele inbreuk op het beroepsgeheim mogelijk.

Hoewel alle medewerkers een signaleringsplicht hebben voor het signaleren van mogelijke tekenen van huiselijke geweld en/of kindermishandeling is het niet aan alle medewerkers van De Psychologengroep om ook een melding in te dienen bij Veilig Thuis. Om te voorkomen dat ook alle medewerkers meldingen indienen bij Veilig Thuis en er hierdoor wellicht miscommunicatie ontstaat wordt hiervoor in het stappenplan een eindverantwoordelijke aangewezen. Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling voor De Psychologengroep is bestuurder M.P. (Marc) Gaijkema.

Let op: deze Meldcode is niet van toepassing op signalen van mogelijk geweld tegen of mishandeling van cliënten **door een medewerker van De Psychologengroep**. Deze signalen worden via de interne Incidentenprocedure gemeld en opgepakt door de directie.

2. Stappenplan

De Meldcode gaat uit van de volgende 5 stappen. Alle gesprekken en conclusies worden gedocumenteerd. In onderstaande afbeelding is het stappenplan in een stroomschema weergegeven:

Stap 1: In kaart brengen van signalen en noteren in het cliëntendossier

Zodra een medewerker een vermoeden heeft dat er sprake kan zijn van kindermishandeling of huiselijk geweld is het in eerste instantie van belang om de signalen hiervan vast te leggen. Vanaf stap 1 is het van het grootste belang dat alle stappen die gezet worden schriftelijk worden vastgelegd. Dit gaat om de acties van de betreffende medewerker, de contacten die de medewerker legt en de situaties die worden gesignaleerd.

De registratie moet zo veel mogelijk op feiten berusten. Er wordt een duidelijk verschil aangebracht in de registratie tussen feiten die zijn waargenomen en vermoedens of hypothesen die niet bewezen zijn of die zijn gehoord via een derde partij.

Tussenstap: Kindcheck

Van alle cliënten van De Psychologengroep wordt tijdens de intake vastgesteld of zij minderjarige (klein)kinderen hebben die onder hun verantwoordelijkheid vallen. Behandelaar noteert dit in het intakeverslag. De behandelaar legt vast of de problematiek van cliënt de veiligheid van de kinderen die onder zijn/haar zorg staan in het geding is. Wanneer het antwoord 'ja' is, voert de behandelaar de Kindcheck uit. De Kindcheck is opgenomen in het EPD (bijlage 1).

Stap 2: Overleggen met een collega of leidinggevende en eventueel raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

Na het vastleggen van de eigen signaleringen en signalen van betrokken derden wordt altijd in overleg getreden met Marc Gaijkema. Als aandachtsfunctionaris is deze de meest deskundige partij binnen De Psychologengroep. Gezamenlijk wordt besloten op welke manier de vervolgstappen worden gezet. Afhankelijk van de ernst van de situatie kan de betrokken medewerker ook informatie inwinnen via Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding.

Het staat medewerkers vrij om bij mogelijk signalen contact te leggen met Veilig Thuis om samen te beoordelen of zij de signalen juist interpreteren. Bij deze stap hoeven nog geen namen van mogelijke daders en slachtoffers te worden benoemd. Er kan anoniem advies worden ingewonnen. Zeker in het geval er mogelijk signalen zijn van specifieke vormen van geweld waar binnen De Psychologengroep geen of onvoldoende kennis over is wordt deze tussenstap verwacht van de medewerker.

Stap 3: Gesprek met de patiënt

De medewerker gaat in gesprek met client over de door hem vastgestelde signalen. Wanneer dit gesprek lastig is voor de medewerker kan vooraf advies worden gevraagd bij Veilig thuis. Het gesprek kan worden voorbereid met de aandachtsfunctionaris die, indien gewenst, ook bij het gesprek aanwezig kan zijn.

In het gesprek met de patiënt gaat het erom dat de eindverantwoordelijke:

- het doel van het gesprek uitlegt;
- de signalen, dit wil zeggen de feiten die hij heeft vastgesteld en de waarnemingen die hij heeft gedaan, bespreekt;
- de patiënt uitnodigt om daarop te reageren;
- en, pas na deze reactie, zo nodig komt tot een interpretatie van wat hij heeft gezien en gehoord en wat hem in reactie daarop verteld is.

- Er kan af worden gezien van een gesprek met de patiënt als de veiligheid van een van de betrokkenen in het geding zou kunnen komen of wanneer kan worden aangenomen dat als gevolg van het gesprek de patiënt alle contact zal verbreken en er dus geen bescherming meer mogelijk is tegen het eventuele geweld of de mishandeling.

Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Op basis van de signalen, het ingewonnen advies en het gesprek met de patiënt wordt het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling gewogen. Hierbij worden ook de aard en de ernst van de mogelijke mishandeling meegenomen. Ook bij deze stap is het altijd mogelijk om de expertise van Veilig Thuis in te schakelen; zij zijn ervaren in het wegen van de beschikbare informatie en kunnen de eindverantwoordelijke helpen bij het maken van de juiste beslissing.

Medewerkers mogen ook informatie inwinnen bij andere professionals die bij de patiënt betrokken zijn om mee te wegen in het oordeel.

Via het afwegingskader hieronder neemt de medewerker uiteindelijk, eventueel met hulp van Veilig Thuis, een beslissing:

- Heb ik op basis van stappen 1 tot en met 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?
- Heb ik een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Wanneer het antwoord op beide vragen 'ja' is wordt stap 5 gezet.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Onderdeel van stap 5 is het beantwoorden van onderstaande vragen:

- Is melden noodzakelijk? Melden is noodzakelijk wanneer er sprake is van acute of structurele onveiligheid.
- Is hulpverlening of organiseren ook mogelijk?
Hulpverlening of zelf organiseren is mogelijk wanneer:
 - De arts of medewerker in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of organiseren;
 - De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp;
 - De hulp leidt tot duurzame veiligheid.

Indien hulpverlening op basis van één van bovenstaande drie punten niet mogelijk is, zal het noodzakelijk zijn om een melding te doen bij Veilig Thuis

De behandelaar overlegt bij doen van een melding met de aandachtsfunctionaris en stemt de melding met hem/haar af.

Bij het doen van de melding is van belang dat:

- Er zoveel mogelijk wordt aangesloten bij feiten en gebeurtenissen. Wanneer ook melding wordt gedaan met informatie die van anderen afkomstig is moet dit duidelijk worden vermeld;
- Er in overleg met Veilig Thuis wordt vastgesteld welke zorg en verantwoordelijkheden De Psychologengroep nog houdt ten aanzien van de patiënt en eventuele gezinsleden om verdere mishandeling of geweld te voorkomen
- Voordat de melding wordt gedaan zal er geprobeerd worden contact te leggen met de patiënt om uit te leggen dat er een melding zal worden gedaan. Bij dit gesprek is het volgende van belang:

- Leg uit waarom je van plan bent een melding te doen en wat het doel hiervan is;
- Vraag de patiënt nadrukkelijk om een reactie;
- Overleg met de patiënt over eventuele bezwaren die deze heeft en op welke manier De Psychologengroep tegemoet kan komen aan deze bezwaren;
- Wanneer de bezwaren voor de patiënt onoverkomelijk zijn, weeg dan de bezwaren af tegen de noodzaak om de patiënt of een gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek hierbij ook de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de patiënt of het gezinslid hiertegen via een melding in bescherming te nemen

Ook in dit geval kan worden afgezien van een gesprek met de patiënt wanneer de veiligheid van een van de betrokkenen in het geding zou kunnen komen of wanneer kan worden aangenomen dat als gevolg van het gesprek de patiënt alle contact zal verbreken en er dus geen bescherming meer mogelijk is tegen het eventuele geweld of de mishandeling.

Na de melding

- Veilig Thuis houdt melders op de hoogte van de uitkomsten van het uitgevoerde onderzoek en van de acties die in gang worden gezet.

Vertrouwelijkheid

Gegevens die verzameld zijn in het kader van een mogelijke melding bij Veilig Thuis bevatten in de meeste gevallen persoonsgegevens van in ieder geval cliënten en in sommige gevallen ook externen. Voor de verwerking van deze persoonsgegevens is de AVG van toepassing, De Psychologengroep past deze wet toe via de eigen Privacyverklaring. Praktisch houdt dit in dat de gegevens intern alleen worden gedeeld in het kader van deze Meldcode en dat ook alleen Veilig Thuis als externe partij op de hoogte wordt gebracht in het geval van een melding. Medewerkers zijn buiten het kader van de meldcode verplicht tot geheimhouding van de verzamelde (persoons)gegevens.

Ondersteuning vanuit het Ministerie VWS

Het ministerie geeft op diverse wijze ondersteuning aan zorgverlener wanneer deze te maken krijgt met een situatie waarin de Meldcode ingezet moet gaan worden. Onderstaand een schema met een aantal voorbeelden.

App voor smartphone of tablet: Meldcode	<p>Loopt de 5 stappen van de Meldcode met de zorgverlener door. Geeft alle locaties weer van Veilig thuis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft de mogelijk direct noodzakelijke telefoonnummers • Geeft toelichting over beroepsgeheim in dergelijke situatie <p>Geeft basis vragen voor de beoordeling van de veiligheid van kinderen in de thuissituatie. De kindcheck welke de zorgverlener dient uit te voeren als de gezondheidssituatie van de volwassen patiënt / patiënt van nadelige invloed is op eventuele kinderen in huis. Benoemd geweldsvormen Levert basis informatie over de meldcode</p>
<p>Toolkit voor de zorgverlener http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Basismodel Meldcode en voorbeelden • Checklist managers • Standaardpresentatie en voorlichtingsmateriaal

geweld/hulp-bieden/toolkit-meldcode	<ul style="list-style-type: none"> • Publicatiemateriaal meldcode • Hulpmiddelen voor gemeenten • Folder Als vrijwilligers zich zorgen maken • Video's symposium Wet meldcode van Kracht •
Databank bij en nascholing https://www.movisie.nl/artikel/databank-nascholing-meldcode	Landelijk overzicht van alle aanbieders van een scholing m.b.t. het omgaan met de meldcode.
Website http://www.huiselijkgeweld.nl	Alle informatie rondom het thema
https://www.veiligthuisgroningen.nl	Veilig Thuis organisatie voor provincie Groningen
https://www.veiligthuisdrenthe.nl	Veilig Thuis organisatie voor provincie Drenthe
https://www.veiligthuisfriesland.nl	Veilig Thuis organisatie voor provincie Friesland

Bronnen

- Basismodel Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, verkregen via www.meldcode.nl, geactualiseerde versie 2018 inclusief Afwegingskader
- Definities: www.meldcode.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Kindcheck EPD

BIJLAGE 1

Uitvoering	
Datum uitvoering Kindcheck (ZIB) *	<input type="text"/>
Moment uitvoering Kindcheck	<input type="text"/>
Uitvoering door	<input type="text"/> <input type="button" value="Zie zoekvenster..."/>
Status Kindcheck: Is de kindcheck uitgevoerd? (ZIB) *	<input type="text"/>
Impressie over de veiligheid van de kinderen (ZIB)	<input type="text"/>
Toelichting Specifiek Kind (ZIB)	<input type="text"/>
Gezinssituatie - zoals geregistreerd bij Registratie	
Vul velden Gezinssituatie in op pagina Registratie	
Gezinssamenstelling (ZIB)	
Aantal kinderen (ZIB)	
Aantal inwonende kinderen (ZIB)	0
Toelichting Gezinssituatie (ZIB)	
Kindgegevens (ZIB)	Naam - Geboortedatum (Leeftijd) - Inwonend/Uitwonend
Zorg voor kinderen	
Wie zorgen er voor de kinderen? (ZIB)	<input type="text"/>
Hoe is de zorg verdeeld? (ZIB)	<input type="text"/>
Verkennde vragen	
Waar verblijven de kinderen overdag? (ZIB)	<input type="text"/>
Gaat het goed met uw kinderen? (ZIB)	<input type="text"/>
Hoe houdt u voldoende toezicht op uw (kleine) kinderen? (ZIB)	<input type="text"/>
Lukt het u, ondanks uw situatie, om de kinderen voldoende aandacht, tijd en zorg te geven? (ZIB)	<input type="text"/>
Wat merken de kinderen van uw situatie? (ZIB)	<input type="text"/>
Heeft u een idee wat uw situatie voor de kinderen betekent? (ZIB)	<input type="text"/>
Is er sprake van bedreiging in de ontwikkeling, of iets anders waar hulp bij nodig is? (ZIB)	<input type="text"/>
Wie kunt u om hulp vragen bij de zorg voor uw kinderen? (ZIB)	<input type="text"/>
Actie	
Is er actie nodig? (ZIB)	<input type="button" value="Nee"/>
Welke actie spreek je af? (ZIB)	<input type="text"/>
Is het nodig de overige stappen van de meldcode te volgen? (ZIB) <small>Bij ja: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode</small>	<input type="button" value="Nee"/>
Is er een melding gedaan bij Veilig Thuis? (ZIB)	<input type="button" value="Nee"/>